

C.B. 2019/20

C.I. 18/19

X

6

Individua il genitivo assoluto o l'accusativo assoluto, poi traduci.

1. Χειμῶνος ἐπιγιγνομένου, οἱ ναῦται ἐν ταῖς οἰκίαις μένουσιν.
2. Ὁ Ἀρχιμήδης ὁ εὐρετὴς ὑπὸ Ῥωμαίου στρατιώτου ἐκτείνεται, τῆς τῶν Συρακουσῶν πολιορκίας γιγνομένης.
3. Δέον τὴν τῆς Ἑλλάδος ἐλευθερίαν σῶζειν, πάντες οἱ λαὸ ἀθροίζονται καὶ βουλεύονται συμάχεσθαι.
4. Οὔσης τῆς Ἀρτέμιδος ἑορτῆς, πάντες οἱ πολῖται ἐς τὸ τῆς θεᾶς ἱερὸν ἐπόμπευον.
5. Νῦν δέ, πρέπον ὑμῖν ἀκούειν τοῦ μάρτυρος, οὐκ ἀκούετε.
6. Οἴνου μηκέτι ὄντος, οὐκ ἔστι Κύπρις. (Menandro)
7. Τὸ δὲ φάρμακον πίνοντων τῶν ἐταίρων τῶν τοῦ Λαερτιάδου, ἡ Κίρκη ἐφαπτομένη ῥάβδῳ τοὺς μὲν ἐποίει (forma contratta, = ἐποίηε) λύκους, τοὺς δὲ ὄνους, τοὺς δὲ λέοντας. (Pseudo-Apollodoro)
8. Βόες ἄμαξαν εἶλκον. Τοῦ δὲ ἄξονος τρίζοντος, βόες ἔφασαν πρὸς ἄμαξαν· «Ἡμῶν τὸ ὅλον βάρος φερόντων, σὺ κράζεις;». (Esopo)

X

7

Traduci.

1. Τῶν στρατιωτῶν τὰ χρήματα ἀρπαζόντων, ἐκ πολιορκίας ἀρπαγὴ γίγνεται. (Arriano)
2. Λακεδαιμονίων δὲ ἐπὶ στρατοπέδου Διοσκούροις ἑορτὴν ἀγόντων, ὁ Γώνιππος καὶ ὁ Πάνορμος χιτῶνας λευκοὺς καὶ χλαμύδας πορφυρεῆς ἐνδύοντες ἐπὶ τε ἵππων ὀχοῦμενοι, ἐν δὲ ταῖς χερσὶ δόρατα ἔχοντες ἐπιφαίνονται Λακεδαιμονίους. (Pausania)
3. Ἀλώπηξ, εἰς ἀγέλην προβάτων εἰσερχομένη, θηλαζόντων τῶν ἀρνίων, ἐν (uno) ἀνελάμβανε καὶ προσεποιεῖτο καταφιλεῖν (forme contratte, = προσεποιεέτο καταφιλέειν). (Esopo)
4. Οὐκ ἀποβαίνομεν, καίτοι τῶν ἐταίρων ἐπιθυμούντων (forma contratta, = ἐπιθυμούντων). (Luciano)
5. Τὰ δὲ τῆς ψυχῆς τραύματα, μὴ κινουμένου (forma contratta, = κινεομένου) τοῦ σώματος, πολὺ μᾶλλον ὀδυνᾷ (forma contratta, = ὀδυνάει). (Achille Tazio)
6. Μαντευομένοις αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐθέσπιζε νίκην Ἀλκμαίωνος ἠγουμένου (forma contratta, = ἠγεομένου). (Pseudo-Apollodoro)
7. Τῆς Καπαnéως δὲ καιομένης πυρᾶς, Εὐάδνη, ἡ Καπαnéως γυνὴ, ἐαυτὴν ἐμβάλλουσα συγκατεκαίετο. (Pseudo-Apollodoro)

8

Traduci.

L'assassino

C.I. 18/19

C, B, 2019/20

3

Versioni contestualizzate

Genealogie divine

Secondo il mito greco, le più antiche divinità erano forze naturali, come il Cielo e la Terra, da cui nascono gli dèi.

Οὐρανὸς πρῶτος τοῦ παντὸς ἐδυνάστευε κόσμου. Ἐγάμει¹ δὲ Γῆν καὶ εἶχε πρῶτους παῖδας τοὺς ἑκατόγχειρας, Βριάρεων, Γύην καὶ Κόττον, ἔχοντες χεῖρας μὲν ἑκατόν, κεφαλὰς δὲ πεντήκοντα. Οὐρανὸς πατὴρ ἦν καὶ τῶν Κυκλώπων, Ἄργου, Στερόπου καὶ Βρόντου. Ἀλλὰ Κύκλωπας μὲν Οὐρανὸς εἰς Τάρταρον ἔρριπτε (τόπος δὲ ἐρεβώδης ἐστὶν ἐν Ἄιδου). Οὐρανὸς ἐτέκνου² δὲ αὐθις ἐκ Γῆς παῖδας μὲν τοὺς Τιτᾶνας· καὶ νεώτατος³ ἀπάντων Κρόνος ἦν· εἶχε καὶ θυγατέρας τὰς ὀνομαζομένας Τιτανίδας, Τηθύν⁴, Ῥέαν, Θέμιν, Μνημοσύνην, Φοίβην, Διώνην καὶ Θεΐαν. Ἀγανακτοῦσα⁵ δὲ ἡ μήτηρ Γῆ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν παίδων πείθει τοὺς Τιτᾶνας ἐπιθέσθαι⁶ τῷ πατρί, καὶ δίδωσιν⁷ ἄδαμαντίνην ἄρπην Κρόνῳ. Κρόνος ἀποτέμνει τὰ αἰδοῖα τοῦ πατρὸς καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ῥίπτει. Ἐκ δὲ τῶν σταλαγμῶν τοῦ ῥέοντος αἵματος Ἐρινύες⁸ ἐγίνοντο, Ἀλκτώ, Τισιφώνη καὶ Μέγαιρα. Τῆς δὲ ἀρχῆς Οὐρανὸν ἐκβάλλοντες, οἱ Τιτᾶνες ἐκ τοῦ Ταρτάρου τοὺς ἀδελφοὺς ἀνήγον καὶ τὴν ἀρχὴν Κρόνῳ παραίχον.

(da Pseudo-Apollodoro, *Biblioteca*)

1. **Ἐγάμει**: forma contratta, = ἐγάμει. 2. **ἐτέκνου**: forma contratta, = ἐτέκνε. 3. **νεώτατος**: il più giovane. 4. **Τηθύν**: Teti (acc.). 5. **Ἀγανακτοῦσα**: forma contratta, = ἀγανακτέουσα. 6. **ἐπιθέσθαι**: ad aggredire. 7. **δίδωσιν**: dà (pres. indic. 3ª pers. sing., da δίδωμι). 8. **Ἐρινύες**: Erinni (nom. plur.).

4

Padre e figlio

Lo scrittore Eliano ci tramanda un gustoso aneddoto sull'educazione dei figli presso i filosofi.

Μειράκιον Ἐρετρικὸν προσεφοίτα¹ Ζήνωνι² μακροῦ χρόνου. Ὅτε ἀνὴρ ἐγίνετο, ὕστερον οὖν ἐς τὴν Ἐρετρίαν ἐπανήρχετο καὶ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἤρετο ὅ³ τι ἄρα σοφὸν μανθάνοι ἐν τῇ διατριβῇ σὺν τῷ φιλοσόφῳ. Ὁ δὲ υἱὸς τῷ πατρί ἔφη· «Ἐγὼ δείκνυμί σοι ὕστερον». Καὶ οὐκ ἐς μακρὰν ἔπραττε τοῦτο⁴. Χαλεπαίνοντος γὰρ αὐτῷ τοῦ πατρὸς καὶ τέλος πληγὰς ἐντείνοντος, ὁ δέ, τὴν ἡσυχίαν ἄγων, τοῦτο ἔφη μεμαθηκέναι⁵, φέρειν ὀργὴν πατέρων.

(da Eliano, *Storia varia*)

1. **προσεφοίτα**: forma contratta, = προσεφοίταε. 2. **Ζήνωνι**: Zenone di Cizio (333-263 a.C.) fu il fondatore dello Stoicismo. 3. **ὅ τι ἄρα σοφόν**: che cosa di saggio. 4. **τοῦτο**: ciò. 5. **μεμαθηκέναι**: di aver imparato.

C, B, 2019/20

Versioni contestualizzate

3

Genealogie divine

Secondo il mito greco, le più antiche divinità erano forze naturali, come il Cielo e la Terra, da cui nascono gli dèi.

Οὐρανὸς πρῶτος τοῦ παντὸς ἐδυνάστευε κόσμου. Ἐγάμει¹ δὲ Γῆν καὶ εἶχε πρῶτους παῖδας τοὺς ἑκατόγχειρας, Βριάρεων, Γύην καὶ Κόττον, ἔχοντες χεῖρας μὲν ἑκατόν, κεφαλὰς δὲ πεντήκοντα. Οὐρανὸς πατὴρ ἦν καὶ τῶν Κυκλώπων, Ἄργου, Στερόπου καὶ Βρόντου. Ἀλλὰ Κύκλωπας μὲν Οὐρανὸς εἰς Τάρταρον ἔρριπτε (τόπος δὲ ἐρεβώδης ἐστὶν ἐν Ἄιδου). Οὐρανὸς ἐτέκνου² δὲ αὐθις ἐκ Γῆς παῖδας μὲν τοὺς Τιτᾶνας³ καὶ νεώτατος³ ἀπάντων Κρόνος ἦν· εἶχε καὶ θυγατέρας τὰς ὀνομαζομένας Τιτανίδας, Τηθύν⁴, Ῥέαν, Θέμιν, Μνημοσύνην, Φοίβην, Διώνην καὶ Θεΐαν. Ἀγανακτοῦσα⁵ δὲ ἡ μήτηρ Γῆ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν παίδων πείθει τοὺς Τιτᾶνας ἐπιθέσθαι⁶ τῷ πατρί, καὶ δίδωσιν⁷ ἀδαμαντίνην ἄρπην Κρόνῳ. Κρόνος ἀποτέμνει τὰ αἰδοῖα τοῦ πατρὸς καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ῥίπτει. Ἐκ δὲ τῶν σταλαγμῶν τοῦ ῥέοντος αἵματος Ἐρινύες⁸ ἐγίνοντο, Ἀλκτώ, Τισιφώνη καὶ Μέγαιρα. Τῆς δὲ ἀρχῆς Οὐρανὸν ἐκβάλλοντες, οἱ Τιτᾶνες ἐκ τοῦ Ταρτάρου τοὺς ἀδελφοὺς ἀνήγον καὶ τὴν ἀρχὴν Κρόνῳ παραίχον.

(da Pseudo-Apollodoro, *Biblioteca*.)

1. **Ἐγάμει**: forma contratta, = ἐγάμει. 2. **ἐτέκνου**: forma contratta, = ἐτέκνοε. 3. **νεώτατος**: il più giovane. 4. **Τηθύν**: Teti (acc.). 5. **Ἀγανακτοῦσα**: forma contratta, = ἀγανακτέουσα. 6. **ἐπιθέσθαι**: ad aggredire. 7. **δίδωσιν**: dà (pres. indic. 3ª pers. sing., da δίδωμι). 8. **Ἐρινύες**: Erinni (nom. plur.).

4

Padre e figlio

Lo scrittore Eliano ci tramanda un gustoso aneddoto sull'educazione dei figli presso i filosofi.

Μειράκιον Ἐρετρικὸν προσεφοίτα¹ Ζήνωνι² μακροῦ χρόνου. Ὅτε ἀνὴρ ἐγίνετο, ὕστερον οὖν ἐς τὴν Ἐρετρίαν ἐπανήρχετο καὶ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἤρετο ὅ³ τι ἄρα σοφὸν μανθάνοι ἐν τῇ διατριβῇ σὺν τῷ φιλοσόφῳ. Ὁ δὲ υἱὸς τῷ πατρί ἔφη· «Ἐγὼ δείκνυμί σοι ὕστερον». Καὶ οὐκ ἐς μακρὰν ἔπραττε τοῦτο⁴. Χαλεπαίνοντος γὰρ αὐτῷ τοῦ πατρὸς καὶ τέλος πληγὰς ἐντείνοντος, ὁ δέ, τὴν ἡσυχίαν ἄγων, τοῦτο ἔφη μεμαθηκέναι⁵, φέρειν ὀργὴν πατέρων.

(da Eliano, *Storia varia*)

1. **προσεφοίτα**: forma contratta, = προσεφοίταε. 2. **Ζήνωνι**: Zenone di Cizio (333-263 a.C.) fu il fondatore dello Stoicismo. 3. **ὅ τι ἄρα σοφόν**: che cosa di saggio. 4. **τοῦτο**: ciò. 5. **μεμαθηκέναι**: di aver imparato.